

САНА ОЛОХ

СССР ЧУРАПЧЫ ОРОЙУОННААҔЫ КОМИТЕТЫН УОННА УЛЭБИТТЕР
ДЕПУТАТТАРЫН ОРОЙУОННААҔЫ СОВЕТЫН ОРГАНА

Орзон Чурапчинского районного Комитета КПСС и районного Совета депутатов
трудящихся Якутской АССР

1931 сым алтынны 13 күнүттөн тахсар	№ 69 (4024)	1971 сым. Бас ыйын 12 күнэ СУБУОТА	Сынаата 2 харчы
--	-------------	---------------------------------------	--------------------

„Союз-11“ космической хараабыл экипаһа

Хангастан ууга „СОЮЗ-11“ космической хараабыл командиры Г. Т. Добровольский, бортинженер В. Н. Волков уонна чилийбэччи-

инженер В. И. Пацаев.

ССТА фотохроника.

НОРУОТ БУТТУУНУН БЫРААҔЫННЫҔА

Сарсын—бас ыйын 13 күнэ—РСФСР, Саха АССР Верховнай Советтарыгар уонна слухтоох Советтарга быыбардар киирэр. Билигин улуу советскай дойдубуттар былаас үрүкү органныгар быыбарлар күннэрэ, куруутун буоларын курдук, үгэс булбэт норуот буттүүнүн үөрүүтү көтүүтүн, көрө-бөлүө бырааһынньыгы бачыа тыһаан аһарыллар.

Быыһыгы быыбардар СССР XXIV съези исторической уураахтарын толорук советскай норуот буттүүнэ сүткэн кэлитиһэскай уонна үлэбэ өрө көтөүлүүтүн быһымыгар-майгыгар бараллар. Быыбардары үлэбэ сана ситкиһинэринэн сэр сэр киһи социалистической куоталыһы сир ахсын кыһ далааһынаахтык тэһийлэ. Билигин оройуонмут үлэһиттэрэ быыбар күннэрин пронаадоһто бары салааларыгар государственнай былааннары, соруахтары толорууга көрө бөлөхтөрдөх көрсөтлөр.

Былаас үрдүкү органныгар—РСФСР, Саха АССР Верховнай Советтарыгар уонна үлэһиттэр депутаттарын оройуоннары пайыһыгар Советтарыгар норуот чулуутун чулуу представителлэрэ, бастыһан бастыһа дьонноро депутатка кандидаттарынан туруорулуунулар. Ол курдук, РСФСР Верховнай Советын быыбарыгар 892 №-дөх Алданнаагы быыбарлар уокурукка депутатка кандидаттанан Ууе-Алдан оройуонун „Октябрь“ колхоз бэриэдьиһэрэ, ученай-зоотехник Екатерина Петровна Гуляева туруорулуунна. Саха АССР Верховнай Советыгар депутатка кандидат Эрмил Эрестин аатынан колхоз председатели Роман Афанасьевич Филиппов, Ленин аатынан колхоз Аммитаагы учулаһа тал старшай бригадир Варвара Исаковна Николаева, үлэһиттэр депутаттарын оройуоннаагы Советын исполкомун председатели Роман Романович Бурищев, Карл Маркс аатынан колхоз ныйра көрөөччү Дария Степановна Попова уонна СССР райкомун бастыһа секретара Илья

Павлович Листиков биир санаанан туруорулуунулар.

Оройуон Советын быыбарыгар депутатка кандидаттарынан 50 чулуу дьоннор ааттара ааттанна. Киһилэр ортолоругар ыанньыксыттар Мария Гаврильевна Тигон, Татьяна Семеновна Пермякова, ныйра көрөөччүлэр Александра Гаврильевна Фомина, Анастасия Инокентьевна Порясова, тракториста Дмитрий Егорович Егоров, Петр Егорович Варашков, агроном Мария Ивановна Матвеева, врач Полина Петровна Попова, лисохиттис Матрена Дмитриевна Гуляева, шофер Гаврил Петрович Тарабукин, кыһы итэччи Михаил Алексеевич Пвалов, ситгыһыт Филипп Данилович Кронников, оро комбинатын итэччигэ Анастасия Дмитриевна Коркина курдук производство майктара, оройуон киһи туттар бастыһа дьонноро уонна партиянай, советскай, хаһайыстыбанын сайаар үлэһиттэр бааллар. Нөһүлөхтөр Советтарын депутаттарыгар кандидаттарынан сүүһүнэн ааһыллар чулуу дьоннор туруорулуунулар.

Депутатка кандидаттары кытта көрсүлөр быыбардааччылар быыбар киһинээһи муһунахтара сир ахсын үрдүк тэрээһинээхтик бардылар. Быыбардарга төриллиһит бары комиссиялар сүрдөх албах тэрээһин үлэһиттэр. Кандидаттар киһи агитация пууһунарынан, агитзалларынан киһинээн итэһик ытылыһа. Дьэ итинэн сүткэн политическай суолталаах быыбар кампааньятыгар бэлэмнэһи үлэ бүтү.

Сарсын, бас ыйын 13 күнэ, быыбардар күннэрэ. Билигин оройуонмут үлэһиттэрэ, бөһөлөрүнэн туруорулуубут коммунистар уонна партията суохтар блоктарын дөһөһөнай кандидаттарын киһи бөһөлөрүн куоталастарын, бука бары биир киһи курдук, улахан өрө көтөүллүүнэн бизрээ туран, Коммунистической партия уонна Советскай правительство тула биир ыһык түмүсүлээхтэрин өссө төгүл демонстрациялан көрдөрүөхтөрө.

Информационнай иһитиннэри

Илэһэ күн СССР райкомун киһи ытырылалар пленума буолан ааста. Пленум сүүһү аһылыгы базатын бөһөсөтүү туфунан СССР XXIV съези иһитиннэри олоххо киллэрингэ өрөйуоннаагы пайыһы тэриһэ соруахтара дьэи боппурөөска СССР райкомун иакке секретара таб. Савинков Г. М. даки. латын дьүүллэстэ.

Дакылааты дьүүллэһингэ тал эттиһэр: Макаров А. Е.—сонко Кытаанахтаагы отделениетын уурааһынай, Гуляев В. П.—Чурапчи олохскай Советын исполкомун председатели, Манганов Ю. Я.—СССР райкомун чилиһэ, райвоенком, Дьяков К. П.—Хонторо селайыстыбатын исполкомун председатели, Порядин Н. И.—тыа хаһайыстыбатын управлениетын кылаабынай доотехник, Кладисин Н. М.—СССР райкомун чилиһэнар кандидат, Хатылы орто оскуолатын директорун итэр үлэбэ солбуулаһтыла. Петров Н. А.—оройуоннаагы баһаарынай инспектор, Жибсаян В. Х.—СССР райкомун чилиһэ, Субурууоскай аатынан совхоз директора, Сергеев С. И.—СССР райкомун чилиһэ, тыа хаһайыстыбатын управлениетын начальнигы, Листиков Н. П.—СССР райкомун бастыһа секретара.

Пленум дьүүллэһилиһит боппурөөска суһааннаах киһи туураагы ылыһа.

Пленум иттиги тэһэ тэрээһин боппурөөһү көрдө. Атын оройуоннаагы үлэбэ барытынан таб. Ефремов А. В. СССР райкомун чилиһиттэн аһаарыллыһа. Таб. Романов В. И. СССР райкомун чилиһиттэр кандидаттан чилиһиттэ таһаарыллыһа.

„САЛЮТ“ ОРБИТАЛЬНАЯ СТАНЦИЯ КӨТҮҮТЭ

Көтүүнү сайаар киһи. „Салют“ станция орбитанын кыһынын коррациялааһын оһоһулуһа. Станция экипаһа үчүгөйдик үлэлиһэр. Космонавтар турууталааһын бэлэмнэр үлэһиттэр ытытылар.

„Союз-11“ хараабыл кэһе, системаларын тохтоотуу бүтэриһинэ. Гранепортнай хараабыл агрегаттарын уонна бортовой системаларын туруутарын салгыи контуруоллаһын телеметрической информация дьэи мөтүнөн ытытылаһа.

Космонавтар хаста даһагы медико-биологическай чилиһиннэри ытытылар. Станция микроатмосфератын газовой састаабын контуруоллаһын мэдцитин оһоһулуһа. Станция сүүһи системаларын, научнай аппаратураны, прибордарын барэһиэркэлээһин ытытыһа.

ССТА.

А. Н. КОСЫГИН, Н. В. ПОДГОРНАЙ БЫЫБАРДААЧЧЫЛАРЫ КЫТТА КӨРСҮҮЛЭРЭ

Москва куорат Фрунзевскай даагы быыбардыр уокурукун быыбардааччылар бас ыйын В күнүгөр ССР Советтарын Улахан театрыгар РСФСР Верховнай Советыгар депутатка кандидат, СССР КК Политбюроутун чилиһэ, ССРС Министрларын Советын Председатели АЛЕКСЕЙ НИКОЛАЕВИЧ КОСЫГИНЫ кытта көрсүһүүлэрэ буолла.

Көрсүһүүгэ тал эһит А. Н. Косыгин киһини депутатка кандидаттынан туруорбут бары коллективтарга махтана уонна коммунист буоларын быһытыһан норуот олоһун уйгуутун тупсарыһа партия бэлэһэһит дьаһалларын олоххо киллэрингэ күүсүн ууруом дьэи мустубут дьэи эһиһэрдэ. Буолаары тууар быыбардар советскай норуот Коммунистической партияны тула ыта үмүсүүлэһи, коммунистар уонна партията суохтар тулхадыйбат блоктарын модун күүһүн ССРС норуоттарын бөһөргөөн иһэр дөһөдөһууларын, советскай социалистической демократия улуу ордуктарын чарылхай демонстрациятынан буолуора эһи эрэһи эттэ.

А. Н. Косыгин эттиһэ улахан бөһөргөөһүн иһилиһэ уонна хас да төгүл ытыс доһуун тыһыһан доһууолаһа.

х х х

Бас ыйын 10 күнүгөр ССР Советтарын Улахан театрыгар Москва куорат Ленинградскай даагы быыбардыр уокурукун быыбардааччылар РСФСР Верховнай Советыгар депутатка кандидат, СССР КК Политбюроутун чилиһэ, ССРС Верховнай Советын Президиумун Председатели Николлай Викторович ПОДГОРНАЙ кытта көрсүһүлэр. Табаарыс Н. В. Подгорнай тал эттэ уонна киһини депутатка кандидаттынан туруорбут төриһиттэр коллективтарга иһитиник махтана уонна ити үрдүк иһиһэһи толоруога эһиһэрдэ.

Табаарыс Н. В. Подгорнай эттиһэ улахан бөһөргөөһүн иһилиһэ уонна хас да төгүл ытыс доһуун тыһыһан доһууолаһа.

ССТА.

Синимонка: РСФСР Верховнай Советыгар депутатка кандидат Екатерина Петровна Гуляева.

Художник С. Андреев плаката.

ССТА фотохрониката.

Үрдүк үөрүүнэн куоластыам

Билигин ССКЛ XXIV съездин уураахтарынан оро күүрдүлгөн ханш барыпатар үлө-хамнас күүрөөннээхтик ытылалар. Маньаха норуот туһугар күүстөрүн харыстаабыкка Д-У-луурдаахтык үлөһүр баһиҥи бастыгытан бастык дөһөннөрбүт депутатка кандидаттарынан туруорулуунулар. Биир онук ханшан Кытаанах наһааһаҥи Советыгар депутатка кандидаттынан туруорулуубут Казеҥиан Петр Петрович бөлүлөр. Киил, кыра эрдэһик дөһөннүтөрө өлөннөр, бэрт өрөй-дээхтик үөскээбитэ. Начала

Мин, сарсын, быйдар түн
РСФСР, Саха АССР Верхов-
най Советтарыгар уонна үлэ-
хиттэр депутаттарын оройуон-
нары, нэһиликтээри Совет-
тарыгар депутатка тугуруту-
лубут бары достойнай кэнди-
даттар иһин бэйэм куоласым
үрдүк үөрүүнэн бэриэм.

П. ХАРИТОНОВ,
Арыылаах бөлүөлэттин
олуктоого, ченсөөнөр.

Знамя—хоптоболорго

Эрдэнэ Эрмэлжний ахынхан ньмийн былааныг 125,4 бы-
рхайн толорон, аасныг сэл-
гүүдэдэг ахуу зингицгөр,
кингтөн айм-уудыг ахынган
халин сэлдэргэ бичр үнүгэй
үлээсүрхөн билээр.

[illegible]

гооде кыстык устага 247 60-
бооскуу бири да анчире-
пке сууккатаады. обидли-
лерин 320 граммга тьерде
сыл таһаарда.

Биритээдэлэр илгэ арды
ларыгар ыһымлаар сэтгэ-
лэстическай куоталаһына
колхоз үрдүнэ бастаы
мнэстэзэ тиксэн, Холтобо
биритээдэтэ бырабыланына,
партком көһөрүллэ сылдаа
Иһыла Знамяларын Хаһах-
сыт биритээдэлтэн өлөр
үрдүк чинэскэ тигистэ,
Н. ФЕДОРОВ.

Н. ФЕДОРОВ

Тыл тыалга көппөтө

Чурагчистаады «Мөхөмөд-
строй» коллективна РСФСР,
Саха АССР Верхоян Совет-
тарын уонна олохтоох Совет-
тар билимдарыын күн сый-
лардаах билимнэрин 101
бэрийдээн толорон тийэрэст
соруу ылыммыта. Борилимбиг
тыл тыалга хаалбата. Сыл
бастакы асарыгар элчилэр
176 тыһыынча сокуубайдаах
тутар-монтажтыыр үлэни биго-
роор соруудахтаатара. Ону 5
ыл түмүгүнэн 176,2 тыһыын-
ча сокуубайдаах үлэни отор

Тархиты Үрдүнзон бийр кийе
онорон таһаарымыта 1701 сол
куобайга тэгнэстэ. Ити эрхил
либит сөрүдахтааһар 40 сол
куобайынан өрдүк.

Ити шиттэл байхыгтагш Шофердэр куоталахыг
77 талынча онцтар 108 талынча кыахылаацрын 4 талынча
ынтылмална. Нэлэ Марис илгэр 48,3 талынча томи
атынча колхоз Толоонтооу километры барыг Дурано

В. В. II буолла. Кини «Бастыг шоферга» диэн ымыктынан нагараадалаанна уонна харчынан бириэмийэлээнэ. Тарилга бипр бастыг шоферинан Е. Е. Герасимов буолар. Кини ити кэмгэ 47,9 тыһыынча тонна километры сүүрбүтэ. Бу коммунистическай үлэ ударнигы коллектива Чурапчы сельской Советыгар депутатка кандидаттанан турорунан улахан итэһии биэриэтэ.

Улаан дүүдүүрцах бу дол
лентив билэтин Толоонго
Улахан Күүлэ 200 ынах ний
рэр, Маралайыга 400 сүөбү
турар хотоннорун, Чурапчыга
4 квартиралаах, Чакырга 2
квартиралаах олоорор динла
ри, Чурапчыга Крылов тибн
нэн муус утар булууну тут
сыйдыар.

П. ПОПОВ

Официальной отдел

НЫТААНАХТЫК СЭМЭЛЭННИЛЭР

Илалээрэ хүн ССКП райкомун бюрата Субурусский айтынан совхозка уонна Эрилинэ Эриетини гатхыан колхозка саваскы наары котоһуу бэлхана тохтон ыкхитин туһунан бэллүруоска тым хайааймыстыбатын управлениетин начальнига таб. Сергей С. И. информациятын ыһитты.

Субуруускай аатынан совхоз 500 гектарга нормовой культураны ийэр былааннаабыттан 50 гектарып ара ыста. Салскы илары көтөрүү былаанын совхоз 1232 гектар оһуугар 30, Эрилик Эристуһа аатынан колхоз 500 гектар оһуугар 16 гектары толорбуттарын, оттон Карл Маркс аатынан колхоз 260 гектар сирин хорулар былааннаабын оһуугар биһир да гектары хорунууларын райком бюрота тулуйуллубат итөрөһүһү бөлөһүтөтө. Эрдэтээди илары көтөрүү былааны тохтубутугар уокһа күөх ыһык былаанын толорууга көһүүһүк сыһааһаһыт.

таран, ытылган инициалар партия Саха уобала-
стаабы XXVIII-с уолна XXII-с оройуоннаабы
партиянай конференцияларын хонуу үлэтигэр
улахан суолтаны биэргөн ыйбыт даахыллары-
гар сөйгөх суолта биэрбэтторүн, кыһамыс-
ларын уурбаттарын иһин сойхос директор
таб. Ийебаан В. К., Эрилик Эристини алтынан
колхоз бырабылтыамныатын председателе таб.

Филиппов Р. А. удаханынх самэлээннэлэр.

Гайкен бекрота кормовой культура
тын зонна савскы паары кетобуу былаанын
тоднугун ичин савкоз директора таб. Жибекан
В. Х., паары кетобуу былаанын тэжугун
ичин Эрлина Эрлинин алыннан колок бича-
былаанынчытын председател таб. Фиминков
Р. А. ычтанакчык саратта уонна бу ий 20 кү-
нүгөр диари савскы паары кетобуу былаанын
тодоруксугут дин эрентеринизэрин бөлүгө
ычла. Совхоз директора таб. Жибекан В. Х.
бас ылан 20 күнүгөр диари кормовой культу-
ра ычтанакчык бүтөрүгүгөр соруудахчына.

Саяхат, Эрлийн Эрнестийн уулна Карл Маркс ахтарынан нолхоотар сааскы наары котобуу булаамын бэс мийн 20 хүнүгэр дээрн толорор ийнхиттэ, хас биридчилэрэ 9,4,2, трактордэри бэс мийн 11 хүнүттэн ыла ники сөөнөнэн үлэлэлтэргэ эбээнхитэнхилэр. Ханаайыстибалар сэлэйзаччылар сааскы наары котобуу булаамын торор түбэлталэригөр өсөө хытаанх партийнай сэмэзэ тардыллыахтара диэн сэрэтилинхилэр.

Тураак туолуутун күүнэтэ хонтуруола тыа
хаһаайыстыбатын управлениетыгар сүтүрүл-
лүннэ.

Норуот былааһа — норуот туһугар былаас

Советтар бос майын 13 күнүгэр булуотхалар үчүрүтүлүх бымбардырлар советнай дээн тэрээһиннэхтэч бэлэмнэллэр. Бымбардыаччылар байдалары предиктигиллэрин овознай уонна автономнай республикалар, кырайдар күнүгөн уобаластар, куораттар уонна сройуоннар, салыаһыаһылар итэһэн бэйүлүстэр бимастарын органырытар ытыаһыт, кинилэр байэлэрин үдүлэрин бинити Ийэ айырууу алооммукта уонна кулдьүрүтэ салгыт сөйдүмдэн сөбүктэрин сөбүккү киллэрингэр, СССР XXIV сөйүннэ бимастыккыт курдук, үлээһэн иттигиллэччилэр олохторун таһына үрдүөһүннүгөр түмэллэрингөр иттиэ бимастыккылар.

Бийшиг үгүйсгэн национальностейах дойдубут оловор Советтар суолнадаах оруулалтактар. «Советский Союз» — дигибте В. И. Ленин 1919 сымлааххи. — үлээн нигиэлэригилэр эмсесадарынан буулалубут — олон ирлээх — кыайтарыгыгыта суох — социализма бэрэр суоте (Айыны, тол. хэм. 38 т. 289 стр). Советтар биримэ бэрбизиркитин туурууахтык алтылар. Кирдэр социализмисекек ордор, демократический төрүтүн буолаллар, ани демократический харахтын ордун толору олоххо көрдөрүүгү сулуусалдылар. Нервоууан төрөлибит.

норуутунаа талмалар, бүүс бүүтүнүү илнэлэн хон-
турдоллаар Советтар норуот олохун уйгууун туу-
гар үлэлнэлэр.

Билгийн Советтарга — цэцэг мөлүүхэнтэй тахса дагууцтар бадалар. Кинилэр өрөгөлөрүгэр шайбачи килдас-гамай үүсэ ахсаннаах килдас уонга биһиги өмчөөсөбүт сүүн оморон тайнаар күүн-киннэ эрлээхэ соотостаахчыта — колхозтаах бааһинай, институтинкы дэбуннаах мистэни шалдар. Государствоннай быллаа өргөннэригэр мөлүүхүн авторитет ордух өдөр дэонир талаллабыгыра. 25 мөлүүхөн активистар армижларыгэр тиребэрер Советтар састаангара итинник — биһиги уонгай на-роднай государствобут уусуобуубатыгэр сүлү күүс. Коммунистичеккий партия Советтар үлээлэри түбсөрөр, кинилэр авторитеттара өсөө үрдүгүн тү-бүгэр мөддүгүн кыһалаар. Государствоннай быллаа сармай маскый өргөннэри үлээлэри таһыман үрдүгүгэ СССР КК «Улаһнээр деһуат-тарыл тла сүрдүрнээдэ уонга бөлүөлөктөрлээдэ Советтарын үлээлэри түбсөрөр туһунан» уураада сүүнэ улахан комону омордо. СССР КК кинилэр үлээлэри бөлгүм түбсөрөр туһунан соотостаахчыта шаллаһыат уураадаа толоруу түмүгөр өрөйгөннэр.

дөөлү уюна курааттардагы Советтар үлөлөрү с
кардисино көтөрүлүүдө.

СССР-ийн XXIV съёныг РК огцруутуур дэглал-
гар уонна съезд илгымэгт резолюциятыгар Совет
орукларын үрдүгүнэ партия илгымэгт дэглал-
рыг кэмтүгүнэ киинлэр үлэлэрэ ордук актив-
уонна үтүө өрүттээ буолла. Киинлэр хаһааймы-
бавнай илгымэгт социальнай-культурнай тутуу су-
учаастаастарыгар дэглал балаһыанньатын хо-
руоллаһыны кууһурутулор, Депутттар билим-
чылары кытары сибэстэрэ бөгөргөөтө, огцруот
һаан чингичи быспакка илгымэгт буолла. Совет
үлэлэрин туһунан маассага илгичинирич кууһу-
Космунитическай тутуу билигичи көрдүс кэ-
гэр норуот балаһыанньа органигарын үлэс хайдах
Ышкырыллыахтаарар сүрүн төсхөлү СССР XX
съёда бөлүгүтө. Киинлэр бэйэлэрин функциялар
ессе ордук төлөрү олоххо киинлэрич, эконо-
мичи культурга сыйдымытыгар, норуот ологун үлэ-
үрдүүрүтэр бочумунах сибидыалы огоруох, ил-
лүһүнэ социальнай, олох-дэһах өттүчүн ха-
чыны, общественнай бэрээдэгт харыстаанын
поруотарынан дэжжүөрдээхтик дэрижэстээх
таахтар.

Реданцияда мытар сурукка: эдерины, араспагыны, аты, ага атын толору суруллуоктаах.